

4. ΔΙΑΜΑΧΗ ΚΑΙ ΚΡΙΣΗ: ΟΙ ΚΡΙΤΕΣ

ΕΔΑΦΙΟ ΜΝΗΜΗΣ: «Και προσηυχήθη η Άννα, και είπεν, Ευφράνθη η καρδιά μου εις τον Κύριον, υψώθη το κέρας μου διά του Κυρίου. Επλατύνθη το στόμα μου εναντίον των εχθρών μου, διότι ευφράνθην εις την σωτηρίαν σου.» Α' Σαμουήλ 2/β' 1.

Για τη μελέτη αυτής της εβδομάδας, διαβάστε: Κριτ. 4/δ', 6/ζ', 14/ιδ', Εβρ. 11/ια' 32, Α' Σαμ. 2/β' 12-25, 8/η' 1-7.

Η εποχή των κριτών ήταν μία χαοτική περίοδος της ιερής ιστορίας. Ο λαός του Θεού έπραττε πονηρά ενώπιον του Κυρίου, ο Οποίος τους παρέδιδε στο έλεος των εχθρών τους. Όταν ο λαός ζητούσε την βοήθεια του Κυρίου, Εκείνος έστελνε κάποιον να τους ελευθερώσει και να αποκαταστήσει την ειρήνη. Αλλά αυτός ο θλιβερός κύκλος επαναλαμβανόταν.

Η Δεβόρρα, μία κριτής του λαού Ισραήλ, ήταν τόσο πιστή που ενέπνευσε και ενθάρρυνε τους άνδρες γύρω της. Επίσης, η Μεγάλη Διαμάχη φαίνεται και στην ιστορία του Γεδεών όπου ο λαός του Θεού αντιμετωπίζει απίθανες καταστάσεις.

Ο Σαμψών ήταν από τους τελευταίους κριτές. Μετά από αυτόν το έθνος έπεσε και πάλι στην αναρχία. Όπως ο λαός ενδιαφερόταν πιο πολύ να λατρεύει τα είδωλα παρά να υπηρετεί τον Κύριο, έτσι και ο Σαμψών ενδιαφερόταν πιο πολύ για γυναίκες παρά να ακολουθεί τον Θεό.

Ο Σαμουήλ ξαναφέρει την ελπίδα στο έθνος. Την εποχή του εδραιώνεται η βασιλεία, και μάλιστα η τελευταία του πράξη ήταν να χρίσει τον Δαβίδ βασιλιά.

Κυριακή 17 Ιανουαρίου

ΔΕΒΟΡΡΑ

Η ιστορία της Δεβόρρας προσθέτει ενδιαφέρουσες λεπτομέρειες στο θέμα της Μεγάλης Διαμάχης. Βλέπουμε τον λαό του Θεού να υποφέρει αντιμετωπίζοντας απίθανες καταστάσεις. Αυτό παραλληλίζεται με την Αποκ. 12/ιβ' και την απίστευτα άνιση μάχη μεταξύ του δράκου και του νεογέννητου μωρού (δείτε την Τρίτη του 1^{ου} μαθήματος).

Τα βασικά πρόσωπα της ιστορίας είναι ο Ιαβείν – βασιλιάς της Χαναάν, ο Σισάρα – ο αρχιστράτηγός του, και η προφήτισσα Δεβόρρα που ήταν και κριτής, και η οποία είχε μεγάλη εξουσία και επιρροή σαν γυναίκα εκείνη την εποχή.

Διαβάστε Κριτ. 4/δ'. Πώς εκδηλώνεται εδώ η Μεγάλη Διαμάχη; Τελικά, ποιος έφερε την νίκη στο Ισραήλ, παρότι δεν το άξιζαν;

.....

.....

.....

Η ηρωίδα της ιστορίας είναι η Ιαήλ, η γυναίκα του Εβέρ, η οποία δεν φοβήθηκε να ταυτιστεί με τον λαό του Θεού και να παίξει σημαντικό ρόλο στην ήττα των εχθρών Του. Δεν μπορούμε από την πλευρά μας να κρίνουμε τις πράξεις της αλλά ούτε φυσικά και να δικαιολογήσουμε την απάτη και τη βία προκειμένου να έχουμε το επιθυμητό αποτέλεσμα, ακόμη κι αν είναι για καλό.

Η Δεβόρρα διαβεβαιώνει τον Βαράκ πως η μάχη είναι του Θεού (κάτι το οποίο μας παραπέμπει σίγουρα στην Μεγάλη Διαμάχη). Δύο ρήματα περιγράφουν τον τρόπο με τον οποίο θα το έκανε ο Θεός (Κριτ. 4/δ' 7). Θα «επισύρει» τον Σισάρα στον ποταμό Κισών και θα τον «παραδώσει» στην χείρα του Βαράκ. Ο ύμνος δοξολογίας της Δεβόρρας (Κριτ. 5/ε') αποκαλύπτει κάποιες λεπτομέρειες. Οι άμαξες του στρατεύματος κόλλησαν στα στενά περάσματα κοντά στον ποταμό Κισών εξαιτίας της γερής βροχόπτωσης. Οι ουρανοί και τα σύννεφα «εστάλαξαν ύδωρ» (5/ε' 4,5) προκαλώντας μία πλημμύρα που παρέσυρε πολλούς από τους εχθρούς (5/ε' 21), και έτσι ο λαός Ισραήλ ελευθερώθηκε.

ΣΚΕΨΗ: Δείτε την πεποίθηση που είχαν οι στρατιώτες στην Δεβόρρα. Και ενώ αυτό ήταν καλό, γιατί ωστόσο πρέπει να είμαστε προσεκτικοί και να μη βασιζόμαστε την πίστη μας σε κανέναν άνθρωπο;

Δευτέρα 18 Ιανουαρίου

ΓΕΔΕΩΝ

Διαβάστε Κριτ. 6/ζ' 1. Τι συμβαίνει εδώ; Δείτε Κριτ. 6/ζ' 10.

.....

.....

Μετά την Δεβόρρα επικράτησε στο Ισραήλ ειρήνη για περίπου 40 χρόνια, αλλά μετά έπεσαν και πάλι στα χέρια των κατακτητών. Αυτή τη φορά ήταν οι Μαδιανίτες, που μαζί με τους Αμαληκίτες, κατέστρεφαν τις σοδειές στο Ισραήλ και έκλεβαν τα αποθέματά τους (Κριτ. 6/ζ' 3-5). Το έθνος έφτασε σε τέτοια εξαθλίωση που φώναζε στον Κύριο (Κριτ. 6/ζ' 6,7). Συνειδητοποίησαν πως οι θεοί, τους ήταν άχρηστοι.

Διαβάστε Κριτ. 6/ζ' 12-16. Τι είπε ο Άγγελος του Κυρίου στον Γεδεών και ποια ήταν η αντίδραση του Γεδεών; Δεν ήξερε γιατί βρίσκονταν σ' αυτήν την κατάσταση; Δείτε Κριτ. 6/ζ' 7-10.

.....

.....

Παρά το παράπονο του Γεδεών, το οποίο ήταν αδικαιολόγητο (είχαν δείξει ανυπακοή στον Κύριο και γι' αυτό τους δυνάστευαν), ο Θεός ήταν έτοιμος να τους ελευθερώσει για μία ακόμη φορά, και αυτή τη φορά μέσω του Γεδεών. Είναι ενδιαφέρον το ότι ο Θεός αποκαλεί τον Γεδεών «δυνατέ εν ισχύι» παρότι ο Γεδεών έβλεπε εντελώς διαφορετικά τον εαυτό του, «Ω! κύριέ μου, με τι θέλω σώσει τον Ισραήλ; Ιδού, η οικογένειά μου είναι η ταπεινότερα μεταξύ του Μανασσή, και εγώ ο μικρότερος εν τω οίκω του πατρός μου» (Κριτ. 6/ζ' 15). Αναμφίβολα, ένα σημαντικό στοιχείο της δύναμης του Γεδεών ήταν η αυτογνωσία της αναξιοτήτας και της αδυναμίας του.

Αξιοσημείωτο είναι επίσης το ότι ο Γεδεών ζήτησε από τον Κύριο διαβεβαίωση της Θεϊκής παρουσίας για να ηγηθεί της μάχης, Κριτ. 6/ζ' 36-40. Έτσι, έχουμε έναν άνδρα που συνειδητοποίησε την πλήρη εξάρτησή του από τον Κύριο. Στο Κριτ. 7/ζ' διαβάζουμε για την θαυμαστή νίκη του Γεδεών ενάντια στους εχθρούς του λαού, και βλέπουμε την απελευθέρωση του Θεού για τον Ισραήλ.

ΣΚΕΨΗ: Γιατί ο Κύριος προτίμησε να επιλέξει αμαρτωλούς ανθρώπους για αυτήν την απελευθέρωση; Δεν θα μπορούσε να καλέσει «περισσότερους παρά δώδεκα λεγεώνας αγγέλων» (Ματθ. 26/κς' 53) για να βοηθήσουν το Ισραήλ; Ποιος είναι ο ρόλος μας, ως αμαρτωλοί άνθρωποι, στην Μεγάλη Διαμάχη και στη διακήρυξη του ευαγγελίου;

Τρίτη 19 Ιανουαρίου

ΣΑΜΨΩΝ

Η μάχη μεταξύ του καλού και του κακού είναι ασαφής στην ιστορία του Σαμψών. Η ζωή του ξεκινάει με την αναγγελία του Αγγέλου του Κυρίου πως θα ήταν Ναζηραΐος από τη γέννησή του. Ο Άγγελος δίνει οδηγίες στους γονείς του Σαμψών σχετικά μ' αυτό το ξεχωριστό παιδί. Στη μητέρα απαγορεύθηκε η κατανάλωση οιοπνευματώδη ποτών και συγκεκριμένων τροφών (Κριτ. 13/ιγ' 4, 13, 14, δείτε επίσης Λευιτ. 11/ια'). Ο Θεός είχε ιδιαίτερα σχέδια για τον Σαμψών, δυστυχώς όμως τα πράγματα δεν εξελίχθηκαν όπως θα έπρεπε.

«Ακριβώς ενώ έμπαινε στην ανδρική ηλικία, στον καιρό κατά τον οποίο όφειλε να εκπληρώσει τη θεϊκή αποστολή του – στον καιρό όπου πάνω από όλα έπρεπε να είναι πιστός στο Θεό – ο Σαμψών συγγένεψε με τους εχθρούς του Ισραήλ. Δεν ρώτησε αν θα μπορούσε να δοξάσει καλύτερα το Θεό ενωμένος με το αντικείμενο της εκλογής του, ή αν θα έβαζε τον εαυτό του σε μία θέση όπου δεν θα μπορούσε να εκτελέσει το σκοπό που όφειλε να εκπληρώσει στη ζωή του. Σε όλους όσοι πρώτα ζητούν να τιμήσουν το Θεό, Αυτός υπόσχεται σοφία. Υπόσχεση όμως δε δίνεται σε αυτούς που έχουν τη ροπή να ευχαριστήσουν τον εαυτό τους.» Ε. Χουάιτ, Π.Π. σ. 554.

Διαβάστε Κριτ. 14/ιδ' 1-4. Μπορεί ο Θεός να χρησιμοποίησε την αδυναμία που είχε ο Σαμψών στις γυναίκες ως «αφορμή εναντίον των Φιλισταίων»; (εδ. 4).

.....
Ο Σαμψών κινήθηκε εναντίον των Φιλισταίων με διάφορους τρόπους, και κάθε φορά αιτία ήταν η οργισμένη ανταπόκρισή του σε προσωπικά ζητήματα. Αρχικά, σκότωσε 30 άνδρες και πήρε τα ρούχα τους για να πληρώσει ένα χρέος στη γαμήλια γιορτή του (Κριτ. 14/ιδ' 19). Στη συνέχεια, κατέστρεψε τις σοδειές των Φιλισταίων όταν πάντρεψαν την γυναίκα του με τον φίλο του (Κριτ. 14/ιδ' 20, 15/ιε' 1-5). Έπειτα σκότωσε πολλούς από αυτούς για να εκδικηθεί τον θάνατο της γυναίκας του και του πατέρα της (Κριτ. 15/ιε' 6,7,8). Όταν οι Φιλισταίοι προσπάθησαν να αντεκδικηθούν (Κριτ. 15/ιε' 9,10) σκότωσε 1000 άνδρες με το σαγόνι ενός γαϊδάρου (Κριτ. 15/ιε' 14,15). Στο τέλος, έριξε τον ναό τους και σκότωσε 3.000 Φιλισταίους επειδή τον τύφλωσαν (Κριτ. 16/ις' 21, 28, 30).

ΣΚΕΨΗ: Είναι ολοφάνερο ότι ήταν ένας ήρωας με ελαττώματα. Λίγα είναι εκείνα που μπορούμε να μιμηθούμε από τον Σαμψών παρότι αναφέρεται στην Εβρ. 11/ια' 32 μαζί με σημαντικές προσωπικότητες. Είναι προφανές ότι υπάρχουν περισσότερα από αυτά που ξέρουμε. Σκεφτείτε τι θα μπορούσε να κάνει ο Θεός

με τον Σαμμών. Όσον αφορά εμάς; Πόσο περισσότερα θα μπορούσαμε να κά-
νουμε;

Τετάρτη 20 Ιανουαρίου

ΡΟΥΘ

Η ιστορία της Ρουθ δεν έχει να κάνει με εχθρικά στρατεύματα ή απειλές ενάντια στο λαό του Θεού, αλλά με μία οικογένεια που ενώ κινδύνευε να χαθεί, τελικά επιβίωσε. Ενώ αναφέρεται στις φυσικές καταστροφές και στον λαό του Θεού που υπέφερε, στο βιβλίο της Ρουθ βλέπουμε επίσης τη Μεγάλη Διαμάχη σε προσωπικό επίπεδο, εκεί όπου πραγματικά διενεργείται. Δεν πρέπει να μας εκπλήσσει το γεγονός ότι στη γη του Ιούδα υπήρχε πείνα την περίοδο των Κριτών (Ρουθ 1/α' 1, Δευτ. 28/κη' 48, 32/λβ' 24, δείτε επίσης Κριτ. 17/ιζ' 6, 21/κα' 25). Αυτό ήταν σημείο ότι ο λαός της διαθήκης είχε αρνηθεί τον Θεό. Η αμαρτία και η ανυπακοή έκαναν τη ρέουσα γάλα και μέλι γη να στερέψει. Στο βιβλίο όμως της Ρουθ βλέπουμε ότι «επεσκέφθη ο Κύριος τον λαόν αυτού, δίδων εις αυτούς άρτον» (Ρουθ 1/α' 6). Ο Ελιμέλεχ πήγε στην εχθρική γη του Μωάβ με τη γυναίκα του Ναομί και τους δυο γιούς τους για ένα καλύτερο μέλλον. Όταν όμως ο άντρας και οι δυο γιοί της πέθαναν, η Ναομί αποφάσισε να επιστρέψει στην πατρίδα της.

Διαβάστε Ρουθ 1/α' 8,16,17. Γιατί είναι τόσο σημαντικό που η Ρουθ ήθελε να ακολουθήσει τη Ναομί;

.....
Η Ρουθ ήταν Μωαβίτισσα. Καταγόταν από το λαό που πολλές φορές προσπάθησε να καταστρέψει το Ισραήλ, αλλά εκείνη προτίμησε να ταυτιστεί με τον λαό του Θεού και να λατρεύει τον Κύριο. Επιπλέον, βρήκε χάρη στο Ισραήλ, όχι μόνο από τον Βοόζ (Ρουθ 2/β' 10) αλλά και από όσους την γνώρισαν (Ρουθ 2/β' 11). Ο Βοόζ επίσης πίστευε ότι είχε βρει χάρη και από τον Θεό (Ρουθ 2/β' 12) και έτσι συμφώνησε να την παντρευτεί (Ρουθ 3/γ' 10,11). Ωστόσο, υπήρχε κάποιος που ήταν πλησιέστερος συγγενής και είχε το δικαίωμα να διεκδικήσει τη γη του πεθαμένου άντρα της εάν παντρευόταν τη Ρουθ. Ο πλησιέστερος συγγενής αρνήθηκε γιατί αυτό θα περιέπλεκε περισσότερο τα πράγματα με την παρουσία του (Ρουθ 4/δ' 6). Ο λαός και οι πρεσβύτεροι ευλόγησαν την Ρουθ και την συνέδεσαν με σημαντικές γυναίκες στην ιστορία του Ισραήλ (Ρουθ 4/δ' 11,12), κάτι το οποίο εκπληρώθηκε μιας και βρίσκεται στο γενεαλογικό δέντρο του Μεσσία (Ρουθ 4/δ' 13,17, Μαθ. 1/α' 5,6). Αυτό θα πει ευτυχές τέλος. Βλέπουμε λοιπόν πως παρά τα γεγονότα της ζωής, το θέλη-
31
μα του Θεού κυριαρχεί πάντοτε

στο τέλος, και αυτό είναι πραγματικά αισιόδοξο νέα για όλους όσους Τον αγαπάνε και Τον εμπιστεύονται.

Πέμπτη 21 Ιανουαρίου

ΣΑΜΟΥΗΛ

Ποια σχέση μπορεί να έχει η αρχή του βιβλίου του Σαμουήλ με τη Μεγάλη Διαμάχη; Η επίθεση του κακού μπορεί εδώ να μην είναι τόσο εμφανής, αλλά εξακολουθεί να είναι υπαρκτή.

Διαβάστε Α' Σαμ. 2/β' 12-25. Πώς βλέπουμε την αντιπαράθεση του καλού και του κακού σ' αυτά τα θλιβερά εδάφια;

.....
«Παρόλο όμως ότι ήταν ταγμένος να διοικήσει το λαό του, (ο Ηλεί) δεν μπόρεσε να διοικήσει το σπιτικό του. Ο Ηλεί ήταν πατέρας πολύ ανεκτικός. Αποζητώντας τη γαλήνη και την ανενόχλητη ζωή, δε χρησιμοποίησε την εξουσία του για να επανορθώσει τις κακές συνήθειες και τα πάθη των παιδιών του. Αντί να διαπληκτίζεται και να τα τιμωρεί, υποχωρούσε στις απαιτήσεις τους και τα άφηνε να ενεργούν όπως ήθελαν.» Ε. Χουάιτ, Π.Π. σ. 569.

Σε αντίθεση με τους γιούς του Ηλεί, βλέπουμε ένα μικρό αγόρι να είναι ντυμένο σαν ιερέας (Α' Σαμ. 2/β' 18,19), ο οποίος, όπως ο Ιησούς, «εμεγάλονε, και ευηρέστει και εις τον Κύριον και εις τους ανθρώπους» (Α' Σαμ. 2/β' 26, Λουκά 2/β' 52). Ο Σαμουήλ θα γινόταν ένας ισχυρός και πιστός ηγέτης του Ισραήλ. «Και πας ο Ισραήλ, από Δαν έως Βηρ-σαβεέ, εγνώρισεν ότι ο Σαμουήλ ήτο διωρισμένος εις το να ήναι προφήτης του Κυρίου» (Α' Σαμ. 3/γ' 20). Αυτό, ωστόσο, δεν σημαίνει ότι όλα πήγαν καλά. Στη μάχη με τους Φιλισταίους, σκοτώθηκαν και οι δύο γιοι του Ηλεί, η κιβωτός της διαθήκης έπεσε στα χέρια των εχθρών, και ο ενενηντά-οχτάχρονος Ηλεί πέθανε μόλις άκουσε τα νέα (Α' Σαμ. 4/δ' 14-18). Δυστυχώς, και ο Σαμουήλ θα αντιμετώπιζε το ίδιο πρόβλημα με τον Ηλεί: οι γιοί του δεν θα ακολουθούσαν το παράδειγμά του στην πίστη και στην ακεραιότητα (Α' Σαμ. 8/η' 1-7). Ο Σαμουήλ οριοθετεί το μεταβατικό σημείο της ιστορίας του λαού του Θεού. Ήταν ο τελευταίος από τους κριτές και είχε σημαντικό ρόλο στην εξέλιξη της Μεγάλης Διαμάχης. Η σταθερή του επιρροή βοήθησε πολλούς σ' αυτήν την κρίσιμη εποχή. Είναι κρίμα που οι γιοί του δεν ακολούθησαν τα βήματά του, αλλά ο Θεός δεν εξαρτάται από τις ανθρωπίνες δυναστείες. Ως αποτέλεσμα της δικής τους αποστασίας, οι πρεσβύτεροι απαίτησαν βασιλιά – ένα πολύ λανθασμένο αίτημα όπως αποδείχθηκε αργότερα.

ΣΚΕΨΗ: Όποια κι αν είναι η πορεία της οικογένειάς μας, στο καλό ή στο κακό, οι ίδιοι είμαστε υπεύθυνοι για τον ποιον υπηρετούμε στη Μεγάλη Διαμάχη. Όποια

κι αν είναι τα λάθη που έχετε κάνει, δεν είναι αργά για να αποκαταστήσετε σήμερα τη σχέση σας με τον Κύριο. Αύριο μπορεί να είναι πολύ αργά, σήμερα όμως όχι!

Παρασκευή 22 Ιανουαρίου

Δύση ηλίου: 17:36'

ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΜΕΛΕΤΗ:

Η Αγία Γραφή, ως γνωστόν, δεν καλύπτει την ανθρώπινη αμαρτία και το κακό. Μία ιδιαίτερα σκληρή περιγραφή του ανθρώπινου κακού βρίσκεται στο Α' Σαμ. 2/β' 12-25 όπου οι γιοί του Ηλεί παρουσιάζονται σε αντίθεση με τον νεαρό Σαμουήλ. Στο Α' Σαμ. 2/β' 12 διαβάζουμε, «Του Ηλεί όμως οι υιοί ήσαν αχρείοι άνθρωποι, δεν εγνώριζον τον Κύριον.» Ο άνθρωπος δημιουργήθηκε κατ' εικόνα του Θεού. Παρόλα αυτά, σύμφωνα με την Αγία Γραφή, αυτοί οι άνδρες ήταν «αχρείοι». Τι θλιβερό το πώς σπατάλησαν έτσι τη ζωή τους. Είμαστε του Κυρίου και ζούμε με νόημα και σκοπό. Να θυμάστε: η ύπαρξή μας και ο σκοπός της ζωής μας έρχονται από Εκείνον.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΣΥΖΗΤΗΣΗ:

1. Η Αγία Γραφή είναι ξεκάθαρή: δεν υπάρχει μέση οδός στη Μεγάλη Διαμάχη: είμαστε είτε στην πλευρά του Χριστού, είτε στου Σατανά. Ωστόσο, η ζωή δεν έχει πάντοτε τόσο ξεκάθαρες αντιθέσεις. Ορισμένες φορές δεν μπορούμε να ξέρουμε ποια είναι σωστή απόφαση και ποια λάθος, ακόμη και σε ηθικά ζητήματα. Δεν είναι πάντοτε εύκολο να καθορίσουμε τι θα κάνουμε. Πώς μπορούμε να βρούμε καθοδήγηση για σωστές επιλογές;
2. Με ποιον τρόπο σας έχουν απογοητεύσει άνθρωποι που θαυμάζατε; Την ίδια στιγμή, πώς απογοητεύσατε εκείνους που σας θαύμαζαν; Τι έχετε μάθει από αυτά τα περιστατικά για την πίστη, την εμπιστοσύνη, την χάρη, και την ανθρώπινη αδυναμία;